

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal's

Late- Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist-Parbhani.

Academic Yea:-2023-2024

SUBJECT- Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

List of Enrolled Students

Sr No	Name of the Student	Class	Contact No	Signaiture
01	Aoute Ramkrushna Mahadev	B.A.T.Y.	9527561473	
02	Bhosle Narayan Sudhakar	B.A.T.Y.	8080471930	
03	Ku-Rathod Archana Gorakh	B.A.T.Y.	7558297853	
04	Jadhav Vikas Dhondiram	B.A.S.Y.	9356453815	
05	Rathod Ravi Suresh	B.A.S.Y.	9529100912	
06	Pawar Sachin Chandrakant	B.Com.S.Y.	9168485916	
07	Mahajan Abhishek Sanjy	B.Com.T.Y.	9579329191	
08	Udale Karan Atmaram	B.Sc.S.Y.	8390509112	
09	Patil Vaishnavi Mahesh	B.A.F.Y.	7249523776	

10	Ku-Vitkar Radhika Rameshwar	B.A.F.Y.	9130754777	Radhika [Signature]
11	Ku- Kate Dipali Ram	B.A.F.Y.	9022192898	[Signature]

Course - Coordinator

Dr. Golekar K.M.

HOD Political Science

Dr. Andhale B.V.

Course - Co-ordinator

[Signature]
Principal

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

भाग - I,

साहित्यिक वार्ता

- 17 दिपाली राम काटे
- पवार सविन चंद्रकांत
- 18 वाशाराण सुधाकर घोशले
- 19 दशरथ उरंगम महाजन
- 20 पाटील वैष्णवी महेश
- 21 राठोड अर्चना गोरख
- 22 रामकृष्णाचारी मधुसागर
- 23 करण आत्माराम उवाळे
- 24 राठोड रवि सुरेश
- 25 साधव विठ्ठल शिंदे
- 26 विठ्ठल साधिका रामेश्वर
- 27

Handwritten signatures and names corresponding to the list items:

- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature
- Handwritten signature

Handwritten signature of the Principal

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

- ① राठोट रवि सुरेश
- ② पवार सचिन चंद्रकांत
- ③ पाटील वैष्णवी महेश
- ④ राठोट अर्चना गोरख
- ⑤ नारायण सुधाकर मोसले
- ⑥ शमकृष्णादरी महादू भावरे

Pani
Phin
V.M. Patil
A. K. K. K.
NSP
Pam

- ⑧ जाधव विक्रम बोडिराम
- ⑨ विठ्ठल शाधिका रामेश्वर
- ⑩ काशिबेड संजय महादू

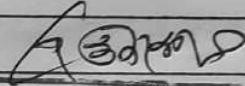
V. K.
Rameshwar
Abhishek

Late Ramesh Warpudkar
PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

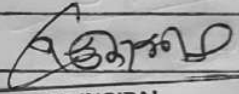
①	शाळेंड रवि सुरेश	<i>Pan</i>
②	दिपाली, राम काटे	<i>Kipali</i>
③	पाटील वैष्णवी महेश	<i>V.M. Patil</i>
④	गोधजन काशिप्रोड, संतोष	<i>Ashishkar</i>
⑤	पवार साधिन चंद्रकांत	<i>Sadhin</i>
⑥	नारायण सुधाकर ओन्वले	<i>Sudhakar</i>
⑦	शाळेंड अर्चना गोरख	<i>Archna</i>
⑧	गोधव विशाल खोडिशिम	<i>Vishal</i>
⑨	विठ्ठल शशिका रामेश्वर	<i>Shashika</i>
⑩	शमकृष्णाहरी महाडु नावटे	<i>Sham</i>

PRINCIPAL
 Late Ramesh Warkhadkar
 (ACS) College, Sonpeth
 Dist. Parbhani, Maharashtra

PRINCIPAL
 Late Ramesh Warkhadkar
 (ACS) College, Sonpeth
 Dist. Parbhani (MS)

- 1) दिपाली राम कठे Diपाली
- 2) नारायण लुधाकर जोबले NAR
- 3) गजानन काशीमंडे संतम Abhishek
- 4) राठड रवि सुरेश Ravi
- 5) पवार सचिन चंद्रकांत Sachin
- 6) पाटील वैष्णवी महेश V. M. Patil
- 7) शोके अर्चना गोरख A. Chokale
- 8) 8) करण सात्माराम उवाळे Karun
- 9) शम्भूराजी महाडू कावरे Shambhu
- 10) जाधव किंकाश धीरेश Kinkash
- 11) विठ्ठल राधिका रामेश्वर Radhika

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (M.S.)

- करण आत्माराम उवाले
- 1) राठोड रवि सुरेन्द्र
  - 2) नाथन विकास खोदीराम
  - 3) विघारी राम काटे
  - 4) पाटील वैष्णवी महेश
  - 5) प्रधानन कामेश्वर संगम
  - 6) पवार सचिन चंद्रकांत
  - 7) नारायण सुधाकर जोसले
  - 8) विठकर राधिका रामेश्वर
  - 9) रामकृष्णादरी वडाडु धावरे
  - 10)

~~Prabhu~~

~~Pai~~

~~...~~

~~...~~

~~V.M. Patil~~

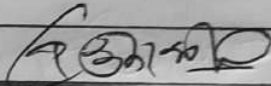
~~Abhishek~~

~~Shrin~~

~~...~~

~~Reelika~~

~~Ram~~

PRINCIPAL
Late Ramesh Wargudekar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

- 1) जोषव विठ्ठल खोडिशम
- 2) दिपाली राम काटे
- 3) करण आत्माराम उवाले
- 4) नारायण सुधाकर मोसले
- 5) वाठोड रवि सुरेश
विठ्ठल राधिका रामेश्वर
- 6) पाटील वैष्णवी मेहडा
- 7) पवार सचिन चंद्रकांत
- 8) शोड अर्चना गारखे
- 9) रामकृष्णहरी महाडू आवरे
- 10)

Tipali
Rambekar
Rambekar
Rambekar
Rambekar
Rambekar
Rambekar
Rambekar
Rambekar
Rambekar

Principal
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpetit
Dist. Parbhani (M.S.)

Principal
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpetit
Dist. Parbhani (M.S.)

7

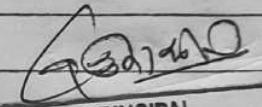
25

- 1) दिपाली राम काटे
- 2) नारायण सुधाकर गोसले
- 3) शंभू रवि सुरेन्द्र
- 4) करण आत्माराम उबाळे
- 5) जोधव विठ्ठल खोंडिशाम
- 6) मधुजन कामधेउ संजय
- 7) पाटील वैष्णवी महेश
- 8) विश्कर राधिका रामेश्वर
- 9) पवण सचिन चंद्रकांत
- 10) शंभू अर्चना गोरख

(Handwritten signature)

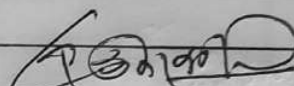
PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

②	दिपाली राम काटे	Princhi
③	करण आत्माराम उवाळे	Princhi
④	पवार सचिन चंद्रकांत	Princhi
⑤	शाहू अर्चना गोरख	Princhi
⑥	राहूड रवि सुरेश	Princhi
⑦	आशिक संगम गदागल	Princhi
⑧	शमकृष्णाडरी महाद्व आंबे	Princhi
⑨	नारायण सुधाकर आरकल	Princhi
⑩	पाटील वैष्णवी महेश	V.M. Patil
⑪	जाधव विडाल धोंडिराम	Princhi
⑫	विरकर शशिका रामेश्वर	Radhika

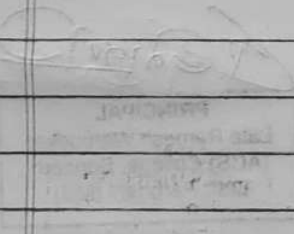

 PRINCIPAL
 Late Ramesh Warpudkar
 (ACS) College, Sonpath
 Dist. Parbhani (MS)

- ① नारायण सुधाकर मोशले
  - ② करण आत्माराम उवाळे
  - ③ वसंत वि. सुरेश
  - ④ नाथक विठ्ठल बाईराम
  - ⑤ विठ्ठल शाधिका रामेश्वर
  - ⑥ दिपाली राम काटे
  - ⑦ पाटील वैष्णवी मधु
  - ⑧ शोभन अर्चना गोरख
  - ⑨ रामकृष्णहारी महाडु भावडे
- Handwritten signatures and names to the right of the list:
- A. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.
- P. K. K.

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

1)	शमकृष्णहरी महादु आवटे	Parm
2)	प्रदाशन कामिनेउ संजय	Abhishade
3)	पटिल वैष्णवी महेश	v.m.Patil
4)	नारायण सुधाकर सोमले	NSB
5)	करण आत्माराम उवाळे	RAUde
6)	जाधव विठ्ठल खोडिराम	JK
7)	दिपाली राम कारे	किपली
8)	विठ्ठल शशिका शमेश्वर	Radhika
9)	पवार सचिन चंद्रकांत	Pravin
10)	वाडाड ववि सुरेश	Pravin
11)	वाडाड अच्युत वीरवर्ध	Acharya

(Signature)
PRINCIPAL
 Late Ramesh Warpudkar
 (ACS) College, Sompeth
 Dist. Parbhani (MS)

11

24

1) वाठोड अर्चना गोरख	Acharya
2) प्रयजन दामिनि संजय	Whisker
3) नारायण सुधाकर मोरले	NSR
4) पारिल वैष्णवी मेश्र	V. M. Patil
5) दिपाली राम काटे	Kipak
6) करण आत्माराम उवाळे	KA Uvale
7) शिष्टकर शशिका शमेश्वर	Shishkar
8) शहोर ववि वसुदेव	Shahor
9) पवार सचिन चंद्रकांत	P. W.
10) जाधव विशाल खंडाराम	Jadhav
11) रामकृष्णादरी मदाडु आवरे	Ram

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

- ① करण आत्माराम उवाळे
- ② दिपाली राम कारे
- ③ प्रदाशन अमिनेड
- ④ पवार सचिन चंद्रकांत
- ④ विठ्ठल राधिका रामेश्वर
- ⑤ गजरायण सुधाकर मोशले
- ⑥ ज्ञानेश विठ्ठल खोडियार
- ⑦ शंभूत अर्चना गोरख
- ⑧ रामकृष्णहारी महाडू आवटे
- ⑨ पाटील वैष्णवी महेश
- ⑪ वाळंड ववि सुरेश

Subote

tiropali

Abhishek

Phin

Paalhi ke.

NA

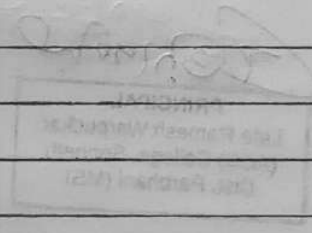
NA

A. S. Khand

Ram

V.M. Patil

Patil

Principal
PRINCIPAL
 Late Ramesh Warpuddkar
 (ACS) College, Sonpeth
 Dist. Parbhani (MS)

13

24

- ① शम्भूत वरि वसुदेव
  - ② विठ्ठल शाधिका रामेश्वर
  - ③ नाथव विठ्ठल धोंडिराम
  - ④ दिपायी राम काटे
  - ⑤ पाटील वैष्णवी महेश
  - ⑥ आशिमते संगम प्रकाश
  - ⑦ पूवार सचिन चंद्रकांत
  - ⑧ शंभूत आशिम गोरख
  - ⑨ रामकृष्णादरी महादु आवटे
- P. S.
Rameshwar
V. S.
H. S.
V. M. P. S.
Abhishek
S. S.
A. S.
R. S.

(Signature)

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpuddkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

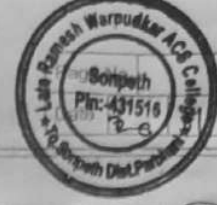
01 24

14

- ① विठ्ठल राधिका शमेश्वर Radhika.
- ② राठउ शिव सुरेश्वर
- ③ पाटील वैष्णवी महेश V.M. Patil
- ④ दिपाली राम काटे
- ⑤ जाधव विकास धोंडिराम
- ⑥ नारायण सुधाकर कोरनेले
- ⑦ महाजन अमिनेउ संगम Abhishek
- ⑧ पवार सचिन चंद्रकांत
- ⑨ राठउ अर्चना गोरख A. Chandra
- ⑩ रामकृष्णादरी महाडु आवरे

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpet
Dist. Parbhani (MS)

15

24

- ① वाठोड वनि सुनेका
  - ② जाधव विद्याश धोंडिराम
  - ③ विश्कर शाधिका रामेश्वर
  - ④ दिपाली राम काटे
  - ⑤ पाटील वैष्णवी मेहेवा
  - ⑥ नारायण सुधाकर उमीरले
  - ⑦ महाजन कमलेश संजय
  - ⑧ पुवाल सपिन चंद्रकांत
  - ⑨ वाठोड अर्चना गोरख
  - ⑩ रामकृष्णादरी महाडु आवटे
- P. S.
V. M. Patil
Abhishek
Ramm

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

भाग - 2 पेपर कृ. II

- ① बिष्टकर शशिका शमेश्वर
- ② दिपाली राम कारे Pradhikar
- ③ पाटील वैष्णवी मेहेरा Pradhikar
- ④ शंभूत बवि कुमरेण U.M. Patil
- ⑤ नारायण सुधाकर सोशले Pradhikar
- ⑥ महाजन अमिनेउ संगम Pradhikar
- ⑦ पूजा सचिन चंद्रकांत Pradhikar
- ⑧ शोनी सुपेना वासुदेव Pradhikar
- ⑩ शंभूत हरी महाड सावर Pradhikar

Pradhikar

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

दि 25-1-24

No. 2

①	विठ्ठल शाधिका शमेश्वर	<u>Prabhakar</u>
②	पटोल वैष्णवी महेश	<u>v. M. Patil</u>
③	दिपाली राम काटे	<u>Ram</u>
④	वाठोड कवि कुरुका	<u>P. S.</u>
⑤	नारायण सुभाकर मोशले	<u>N. S.</u>
⑥	आश्रितेड संजय महाजन	<u>Abhishek</u>
⑦	पुष्पाक सचिन चंद्रकांत	<u>Sachin</u>
⑧	शाठोड अर्चना गोरवण	<u>A. Chavan</u>
⑨	रामकृष्णाहरी महाडु भावरे	<u>Ram</u>

Pr
PRINCIPAL
Late Ramesh Warpuddkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

- ① पाटील वैष्णवी मोक्ष। V.M. Patil
- ② दिपावली राम काटे Dipali
- ③ विष्टकर शशिका शमेश्वर Roohika
- ④ नारायण सुधाकर सोसले NSB
- ⑤ कामिनेतु संजय महाजन Abhishek
- ⑥ शारड रवि सुरेश Ravi
- ⑦ शारड अर्पणा गोरख Aechan
- ⑧ पवार सधिन चंद्रकान Shin
- ⑨ शमवृष्णावरी महादु आवहे Ram

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

- ① रामकृष्णाबरी महाडु आवडे
- ② वाशेड रवि कुमरेण
- ③ दिपाली राम कोट
- ④ विठ्ठल राधिका शंभेश्वर
- ⑤ पाटील वैष्णवी महेश
- ⑥ नारायण सुधाकर कोस्तले
- ⑦ काशिमोड संगम पठाण
- ⑧ पवक सविनु चंद्रकांत
- ⑨ वाशेड अजंजा गोखले

- Ram
- Pai
- Patil
- Ruelwale
- V.M. Patil
- DK
- Abhishek
- Patil
- Acharya

Principal
Late Ramesh Warpujkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

RL
PRINCIPAL
Late Ramesh Warpujkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

No. 5
30 | 24

- ① शोड शिव कुंभ
- ② नारायण लुधाकर गोरखे
- ③ महाजन अश्विनेउ संजय
- ④ पवार सविन चंडकांग
- ⑤ विश्कर शशिका रामेशकर
- ⑥ दिपाजी राम कारे
- ⑦ पाटील वैष्णवी महेश
- ⑧ शोड सुपणा गोरखाराम
- ⑨ रामकृष्णदत्त मंडक आवरे

P. S.
Abhishek
Poolhite
V. M. Patil
Aradhana
Rama

SP

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

No. 21/1/24

6

1. रामकृष्णहरी महादु आवरे Pran
2. नारायण सुधाकर सोसले NR
3. वासुदेव रवि सुरेश Pran
4. दिपाली राम कोरे Pran
5. करण आत्माराम उवाळे Pran
6. महाजन कार्मिठ संजय Pran
7. पवार सचिन चंद्रकांत Pran
8. नाथव विठ्ठल लोडिशाम Pran
9. विठ्ठल राधिका रामेश्वर Pran
10. वाठोड अर्चना गोरख Pran
11. पाटील वैष्णवी महेश v. M. Patil

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

C.C. दि. 7-2-2024

Page No. _____
Date _____

8

- 1 शमकृष्णाक्षरी महादु कावरे Pam
- 2 नारायण सुभाकर भास्करले NSR
- 3 दिपाली राम कारे Diipali
- 4 वाठोड रवि सुबेडा. Pam
- 5 पवन सचिन चडकांग Pam
- 6 पाटील वेण्णावी महेश V.M. Patil
- 7 नाथव विनायक छोट्टीराम NSR
- 8 शिंदेकर शाधिका रामेश्वर Ramshikar
- 9 शोडो अर्चना गोरख Aechand

NSR

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

दिनांक 8-2-2024

No. _____

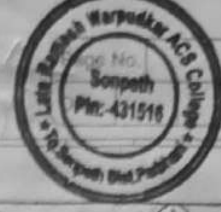
9

- 1) माधव विठ्ठल बांडिराम
दिवाली राम कारे
- 2) प्रभाजन काशीराम रांगम
- 3) पवार सचिन चंद्रकांत
- 4) शांडे सुभाष गोखले
- 5) रामकुण्डाकर महाकु आवटे
- 6) नारायण सुधाकर भायले
- 7) शांडे रवि सुरेश
- 8) पाटील वैष्णवी महेश
- 9) करण आत्माराम उसाळे
- 10) विश्कर राधिका शमेश्वर
- 11)

[Handwritten signatures and names corresponding to the list items]

[Handwritten signature]
PRINCIPAL
Late Ramesh Warpukar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

Date - 9-2-2024

10

- 1) राठोड रवि सुरेखा
- 2) दिपाली राम काटे
- 3) नारायण सुधाकर बोसले
- 4) महाजन अमिषे शंभु
- 5) करण आत्माराम उवाळे
- 6) नाथव विजयलक्ष्मी शिंदे
- 7) विश्वकर राधिका रामेश्वर
- 8) पटील वैष्णवी मेश
- 9) फार साधिन चंद्रकांत
- 10)
- 11)

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

10-2-2024

11

- ① राठोड रवि सुरेखा
- ② दिपाली राम काटे
- ③ महाजन कार्मिके संजय
- ④ नारायण सुधाकर बोरसले
- ⑤ नाथन. विहास. धोंडीराम
- ⑥ पवार सचिन चंद्रकांत
- ⑦ करण आत्माराम उवाळे
- ⑧ विरकर राधिका शमेश्वर
- ⑨ राठोड सुजाना बोरसले
- ⑩ शमकृष्णादरी महाडू आवटे
- ⑪ पाटील वैष्णवी महेश

Patil
Kankari
Abhishek
Patil
Patil
Rautve
Rautve
Aacharya
Ram
V.M.Patil

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

Date - 12-2-2024

12

1	गोधव	विठाल	बोडिशम	
2	पारील	वेण्णी	मेदश	V.M. Patil
3	दिपाली	राम	काटे	Kupali
4	महाजन	आशिमिड	संगम	Abhishek
5	करण	आत्माराम	उवाळे	Rahul
6	पुलर	सधिन	चंद्रकांत	Rahul
7	शांडे	अश्विनी	गोरख	Atchannan
8	नारायण	सुधाकर	भाश्नले	Rahul
9	शांडे	ववि	सुरेश	Rahul
10	विश्वकर	शाधिका	शमश्वर	Rahul
11	शमकृष्णहरी	महादु	आवटे	Rahul

Principal
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani, MS

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

दि - 13-2-24

13

1	करुण	आत्माराम	उवाळे	BAubue
2	दिपाली	राम	कारे	Patil
3	नारायण	सुधाकर	बोरसेले	NSB
4	अभिषेक	संजय	भात्रण	Ahishare
5	प्यार	सुपिन	चंडकाण	Patil
6	शाहू	रवि	सुखवा	Patil
7	शाहू	अच्युत	शाहू	Acharya
8	जाधव	विश्वरुप	छोडिशाम	Patil
9	बिरकर	शाधका	रामेश्वर	Patil
10	शमकृष्ण	हरी	महाडू	Patil
	पाटील	वैष्णवी	महारा	V.M.Patil

(Signature)

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

दि. 14-2-2024

14

- 1 नारायण सुधाकर बोसले
- 2 दिपाली राम काटे
- 3 करण आत्माराम उवाळे
- 4 जाधव विठ्ठल धोंडिराम
- 5 मधुवन आशिष उरगे
- 6 राहुड ववि वसुदेव
विठ्ठल शाधका रामेश्वर
- 7 पाटील वैष्णवी महेश
- 8 पराक सचिन चंद्रकांत
- 9 शिवाजी अशोक गोखले
- 10 रामकृष्णदास महाडू जावडे

N. R. B.

Dipali Ram Katre

Karan Atmaram Uvalde

Jadhav Vithal Dhondiram

Madhavan Ashish Urge

Rahud V. V. Vasudev

Patil Vaishnavi Mahesh

Parak Sachin Chandrakant

Shivaji Ashok Gokhale

Ramkrishnadas Mahadur Javade

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

15-2
2024

15

- 1) करुण आत्माराम उधाने Karubate
- 2) दिगम्बी राम काटे Digambli
- 3) नारायण सुधाकर बोसले Narayan
- 4) नाथन विशाल शिंदेराम Nathan
- 5) पवक सचिन चंद्रकांत Pavak
- 6) राठोड सुभाष गोखले Rathod
- 7) रामकृष्णरा मंडाड आवटे Ramkrishna
- 8) म.दानज काशिमंड संजय M. Dananj
- 9) राठोड वशि सुखेडा Rathod
- 10) विशकर राधिका शमेश्वर Vishakar

9

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

परिक्षा

16-2
2024

(16)

- 1) नाथव विठ्ठल धोंडिराम
- 2) दिगाली राम कारे
- 3) वाडोड ज्ञानना गोरे
- 4) नारायण मुधाकर गाम्बल
- 5) पवार सचिन चंद्रकांत
- 6) शंभुकृष्णाक्षी महाडु आवटे
- 7) वाडोड छवि सुनेश
- 8) पाटील वैष्णवी महेश
- 9) महाजन कामिनेडे संजय
- 10) करण आत्माराम उबाळे
- 11) विटकर शशिका शमेश्वर

V.S.
Rupali
Acharya
NP
Ravin
Ram
Pam
V.M. Patil
Abhishek

Raubate

Radhika

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

HanumanShikshanPrasarak Mandal's

Late- Ramesh Warpudkar ACS College, SonpethDist.-Parbhani.

Academic Yea:-2023-2024

SUBJECT- Political Science

**CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights
and Democracy in Indian Constitution**

Top Five Student Marks List of Certificate Course

Sr No	Name of the Student	Class	Paper I	Paper II	Total Marks	Result
01	Bhosle Narayan Sudhakar	B.A.T.Y.	24	24	48	First
02	Rathod Ravi Suresh	B.A.S.Y.	24	24	48	First
03	AouteRamkrushnaMahadev	B.A.T.Y.	22	23	45	Second
04	Ku-RathodArchanaGorakh	B.A.T.Y.	22	23	45	Second
05	JadhavVikasDhondiram	B.A.S.Y.	21	22	43	Third
06	PatilVaishnavi Mahesh	B.A.F.Y.	20	23	43	Third
07	UbalekaranAtmaram	B.Sc.S.Y.	21	21	42	Forth
08	Pawar Sachin Chandrakant	B.Com.S.Y.	21	20	41	Fifth

Course - CoordinatorPrinciple

Dr.Golekar K.M.

HOD Political Science

Dr.Andhale B.V.

Course – Co-ordinator

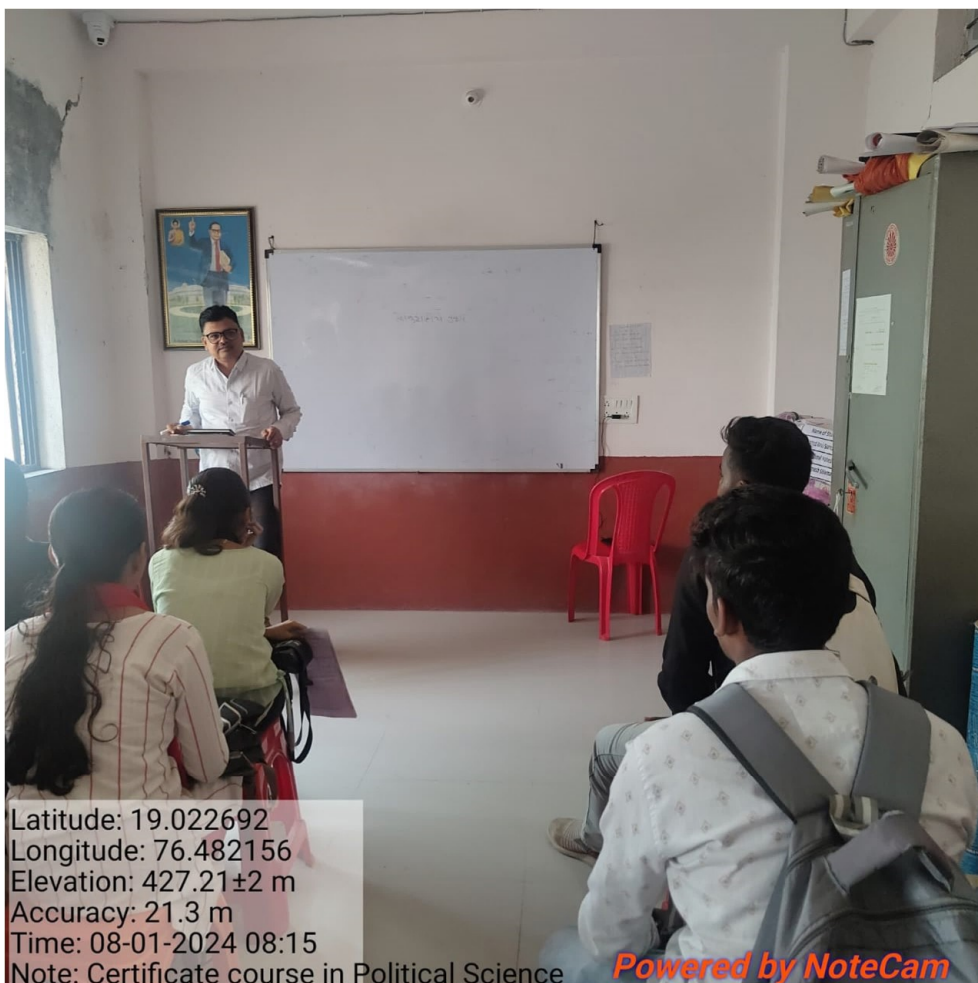

PRINCIPAL

Late Ramesh Warpudkar Arts. & Com
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Latitude: 19.022896
Longitude: 76.482069
Elevation: 427.21±2 m
Accuracy: 43.9 m
Time: 12-02-2024 07:30
Note: Certificate course in Political Science

Powered by NoteCam

Latitude: 19.022692
Longitude: 76.482156
Elevation: 427.21±2 m
Accuracy: 21.3 m
Time: 08-01-2024 08:15
Note: Certificate course in Political Science

Powered by NoteCam

HanumanShikshanPrasarak Mandal's

Late- Ramesh Warpudkar ACS College, SonpethDist.-Parbhani.

Academic Yea:-2023-2024

SUBJECT- Political Science

**CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights
and Democracy in Indian Constitution**

To,

Principal Sir,

Late Ramesh Warpudkar ACS College Sonpeth

Dist.Parbhani

Subject :- About Certificate Course Completion..Year...2023-2024..

Respected sir,

As mentioned above subject ,we have conducted the certificate completion course for the **Political Science** subject under heading '**Provision of Fundamental rights and Democracy in Indian Constitution**'during 1 January to 16 February 2024.Total 11 students participated in this course and got certified.For this course completion we have conducted 16+16 total 32 lectures.

So, we request please approve this course.

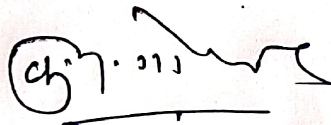
Course - Coordinator

Dr. Golekar K.M.

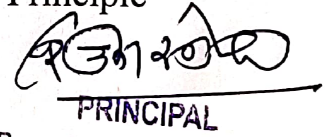
HOD Political Science

Dr.Andhale B.V.

Course – Co-ordinator

Principle

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar Arts. & Com .
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Late Ramesh Warpudkar Arts & Com. College
Sonpeth Dist. Parbhani
Departmental Personal Time Table 2023-2024

Name of the lecturer :- _____

Name of the Department :- Political sci

Academic Year :- 2023 - 2024

Sl.No.	Time	Class	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
1	7:30	F.Y.	C.C	C.C	C.C	C.C	C.C	C.C
	to	S.Y.						
	08:30	T.Y.						
2	09:30	F.Y.	I	I	I	I	II	II
	to	S.Y.					VI	VI
	10:20	T.Y.						
3	10:20	F.Y.						
	to	S.Y.						
	11:10	T.Y.						
4	11:10	F.Y.						
	to	S.Y.						
	12:00	T.Y.	IX	IX	IX	IX	X	X
5	12:00	F.Y.						
	to	S.Y.	~~VI~~	~~VI~~	~~VII~~	~~VII~~	~~VIII~~	~~VIII~~
	12:50	T.Y.						
6	12:50	F.Y.						
	to	S.Y.	VI	VI	V	V	V	V
	01:40	T.Y.			X	X		
7	01:40	F.Y.	II	II				
	to	S.Y.	SEI	SEI	SEC I			
	02:30	T.Y.				SEC III	SE III	SE III
8	02:30	F.Y.						
	to	S.Y.						
	03:20	T.Y.						

Time Table Committee

H.O.D.

Dr. Gondekar K.M.
Signature

Principal
PRINCIPAL

Late Ramesh Warpudkar Arts. & Com.
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science

Certificate Course in Political Science

Entitled

Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms....*Bhosle..... Narayan..... Sudhakar*.... has successfully completed the **Certificate Course in Political Science** entitled **Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution** offered by Department of Political Science, **Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni** during the academic year 2023-24

Dr. Andhale B.V.

Faculty

Dept. of Political Science

Dr. Golekar K.M.

Certificate Course Coordinator

HoD, Dept. of Political Science

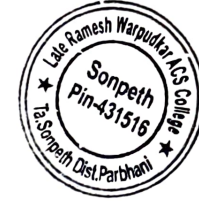
Principal

Late Ramesh Warpukar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhni.

Dr. Satpute V.D.

Principal

Late Ramesh Warpukar College, Sonpeth

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science

Certificate Course in Political Science

Entitled

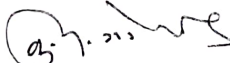
Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms. Rathod Ravi Suresh..... has successfully completed the **Certificate Course in Political Science** entitled **Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution** offered by Department of Political Science, **Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni** during the academic year 2023-24

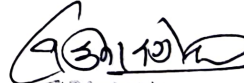

Dr. Andhale B.V.

Faculty
Dept. of Political Science

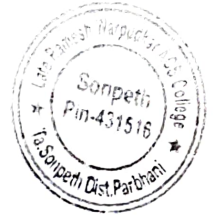

Dr. Golekar K.M.

Certificate Course Coordinator
HoD, Dept. of Political Science

Principal
**Late Ramesh Warpukar ACS
College, Sonpeth, Dist. Parbhni**
Dr. Satpute V.D.

Late Ramesh Warpukar College, Sonpeth

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science

Certificate Course in Political Science

Entitled

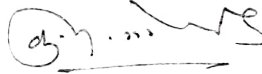
Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

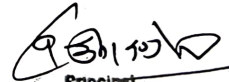
This is to certify that Mr/Ms.....Aoute Ramkrushna Mahadev..... has successfully completed the **Certificate Course in Political Science** entitled **Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution** offered by Department of Political Science, **Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni** during the academic year 2023-24

Dr. Andhale B.V.

Faculty
Dept. of Political Science

Dr. Golekar K.M.
Certificate Course Coordinator
HoD, Dept. of Political Science

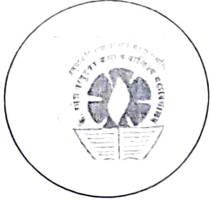

Principal
Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhni
Dr. Satpute V.D.

Principal
Late Ramesh Warpudkar College, Sonpeth

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist.Parbhni

Department of Political Science

Certificate Course in Political Science

Entitled

Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms.....Rathod Archana Gorakh..... has successfully completed the **Certificate Course in Political Science** entitled **Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution** offered by Department of Political Science, Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni during the academic year 2023-24

Dr.Andhale B.V.

Faculty

Dept. of Political Science

Dr.Golekar K.M.

Certificate Course Coordinator

HoD, Dept. of Political Science

Principal

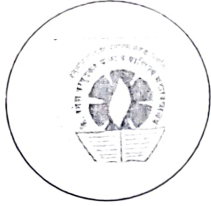
Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth, Dist. Parbhni

Dr.Satpute V.D.

Principal

Late Ramesh Warpudkar College, Sonpeth

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh WarpuDKar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science.

Certificate Course in Political Science

Entitled

Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms..... Jadhav Vikas Dhondiram..... has successfully completed the **Certificate Course in Political Science** entitled **Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution** offered by Department of Political Science, **Late Ramesh WarpuDKar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni** during the academic year 2023-24

Dr. Andhale B.V.

Faculty

Dept. of Political Science

Dr. Golekar K.M.

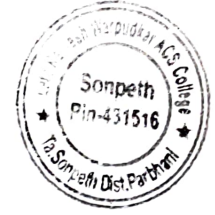
Certificate Course Coordinator
HoD, Dept. of Political Science

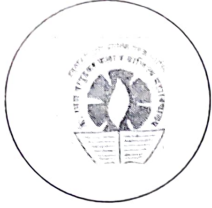
Principal
**Late Ramesh WarpuDKar (ACS)
College, Sonpeth, Dist. Parbhni**

Dr. Satpute V.D.

Principal

Late Ramesh WarpuDKar College, Sonpeth

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science

Certificate Course in Political Science

Entitled

Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms.....Patil Vaishnavi Mahesh..... has successfully completed the **Certificate Course in Political Science** entitled **Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution** offered by Department of Political Science, **Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni** during the academic year 2023-24

Dr. Andhale B.V.

Faculty

Dept. of Political Science

Dr. Golekar K.M.

Certificate Course Coordinator

HoD, Dept. of Political Science

Principal

Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth, Dist. Parbhani

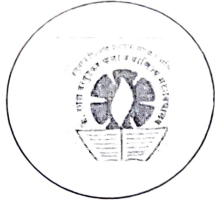
Dr. Satpute V.D.

Principal

Late Ramesh Warpudkar College, Sonpeth

V.M. Patil

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science

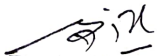
Certificate Course in Political Science

Entitled

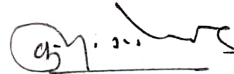
Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms. Ubale Karan Atmavam has successfully completed the Certificate Course in Political Science entitled Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution offered by Department of Political Science, Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni during the academic year 2023-24

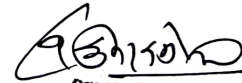

Dr. Andhale B.V.

Faculty
Dept. of Political Science

Dr. Golekar K.M.

Certificate Course Coordinator
HoD, Dept. of Political Science

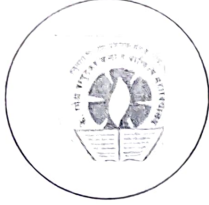
Principal
Late Ramesh Warpukar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhni
Dr. Satpute V.D.

Principal

Late Ramesh Warpukar College, Sonpeth

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni

Department of Political Science

Certificate Course in Political Science

Entitled

Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

CERTIFICATE

This is to certify that Mr/Ms.....Pawar Sachin Chandrakant..... has successfully completed the Certificate Course in Political Science entitled Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution offered by Department of Political Science, Late Ramesh Warpukar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhni during the academic year 2023-24

Dr. Andhale B.V.

Faculty

Dept. of Political Science

Dr. Golekar K.M.

Certificate Course Coordinator

HoD, Dept. of Political Science

Principal

Late Ramesh Warpukar (ACS),
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Dr. Satpute V.D.

Principal

Late Ramesh Warpukar College, Sonpeth

क. वॉणवी पाठित प्रपा कु०।

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- सूचना
- सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
  - एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - सर्व प्रश्न बहुपयोगी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - योग्य पर्याया समोर बोलपेनने गोल डार्क करावे.
  - एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दापासून बनला आहे.

- (1) 0 फ्रेंच (2) 0 जर्मन (3) ● पोर्तुगाल (4) 0 ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

- (1) 0 जनता आणि शक्ती (2) 0 गरीब आणि मंद (3) ● धूर्त आणि धोकेबाज
(4) 0 शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन होय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

- (1) 0 ॲरिस्टोटल (2) 0 प्लेटो (3) ● अब्राहम लिंकन (4) 0 जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र.04- संसदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

- (1) 0 स्वीडन (2) ● इंग्लंड (3) 0 अमेरिका (4) 0 स्वित्झर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

- (1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

- (1) ● प्रोटो- डेमोक्रेसी (2) ● क्रोटो डेमोक्रेसी (3) 0 नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

- (1) ● हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) 0 डिओडोरल (4) 0 गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

- (1) ● दोन (2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

- (1) ● हे विधान बरोबर आहे (2) 0 हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मसठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

- (1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) 0 अध्यक्षीय लोकशाही (3) ● प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

- (1) ● संसदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकूमशाही

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो ?

- (1) ● लोकशाही (2) 0 हुकूमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहीतापेक्षा पक्षहितास महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्त्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

- (1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15- लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?

- (1) 0 सतेचे विकेंद्रीकरण (2) ● मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) 0 कर्तव्याची जाणीव
(4) ● वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

(1) संसदीय लोकशाही	(अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी	(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(3) प्रत्यावाहन	(क) लोकमान्यता.
(4) लोकशाहीचा आधार	(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) ● 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) ● 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) ● वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) 0 वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) 0 पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) 0 दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्वे आहेत.

- (1) 0 वरील मूलतत्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) 0 स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) ● वरील मूलतत्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) 0 वरील मूलतत्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) ● 10 डिसेंबर 1948 (2) 0 10 डिसेंबर 1949 (3) 0 26 जानेवारी 1949
(4) 0 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) 0 राजकीय (2) 0 सामाजिक (3) ● आर्थिक (4) 0 यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क
(3) 0 मार्गदर्शक तत्त्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) ● सामाजिक लोकशाही (2) 0 राजकीय लोकशाही (3) 0 आर्थिक लोकशाही
(4) 0 सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाद, नक्षलवाद, धर्माचे राजकरण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) 0 राजेशाही (2) 0 सरंजामशाही (3) ● लोकशाही (4) 0 राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 संसदीय लोकशाही
(4) ● अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:- पाटील वैष्णवी मेहरा

वर्ग:- बी.ए. प्रथम वर्ष

विषय:- राज्यशास्त्र

V.M.Patil

एकूण पडलेले गुण:- $\frac{20}{25}$

काद

कु. वैष्णवी पाठशाला पेपर कु. 02

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE
SONPETH CERTIFICATE COURSE QUESTION
PAPER (ii) SUBJECT-Political Science CERTIFICATE COURSE

NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - 16-2-2024 /2024

Marks - 25

Tim -50 MI

सूचना *सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.

- *एका प्रश्नास एक गुण असेल.
- *सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
- *योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
- *एकापेक्षा जास्त गोललाडार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
- *चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्नक्र. 01-भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे. (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्नक्र. 02-भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 21 अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्नक्र. 03-कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे. (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्नक्र. 04-जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्नक्र. 05-घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्नक्र. 06-भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते. (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव (4) 0 डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्नक्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत. (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28 (4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्नक्र. 08-हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत. (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक (3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 09-भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे. (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) 0 कलम 18

प्रश्नक्र. 10-भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे. (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) 0 संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार (4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्नक्र. 11-खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही. (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) 0 इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्नक्र. 12-भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत. (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) 0 सहा

प्रश्नक्र. 13-कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते. (1) 0 अधिकार पृच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिशोध

प्रश्नक्र. 14-भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे. (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) 0 प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्नक्र. 15-भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती. (1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) 0 स्वर्ण सिंग

प्रश्नक्र. 16-योग्य जोड्या जुळवा.... (1) समतेचा अधिकार (अ) कलम 19 ते 22 (2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार (ब) कलम 25 ते 28 (3) स्वातंत्र्याचा अधिकार (क) कलम 14 ते 18 (4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार (ड) कलम 23 ते 24

(1) 01 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क) (2) 02 (अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड) (3) 01 (क) 2 (ड) 3 (अ) 4 (ब) (4) 04 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्नक्र. 17-भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे. (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28 (4) 0 कलम 36 ते 51

प्रश्नक्र. 18-भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो. (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 कॅनडा (4) 0 युरलंड

प्रश्नक्र. 19-भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आढळतात. (1) 0 सामाजिक (2) 0 आर्थिक (3) 0 राजकीय गांधीवादी (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 20-कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. (1) 0 कलम 44/21 (अ) (2) 0 कलम 45/55 (ब) (3) 0 कलम 46/45 (क) (4) 0 कलम 47/19 (ड)

प्रश्नक्र. 21-भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते. (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क (3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. (1) 0 कलम 39 (2) 0 कलम 40 (3) 0 कलम 42 (4) 0 कलम 44

प्रश्नक्र. 23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे. (1) 0 रशिया (2) 0 अमेरिका (3) 0 इंग्लंड (4) 0 कॅनडा

प्रश्न क्र. 24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला. (1) 0 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) 0 43 वी घटना दुरुस्ती 1977 (3) 0 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) 0 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र. 25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) 0 10 (2) 0 11 (3) 0 12 (4) 0 13

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:-

..... पाटील वैष्णवी भटेश .....

वर्ग:-

..... बी. ए. प्रथम वर्ष, ...

विषय:-

..... राज्याशास्त्र .....

V. M. Patil

एकूण गुण:- (23)

23
30

विद्यार्थी जाधव पेपर क्र. 01

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

21
25

Tim - 50 MI

- सूचना
- * सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
  - * एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - * सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - * योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - * एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - * चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दापासून बनला आहे.

- (1) 0 फ्रेंच (2) 0 जर्मन (3) 0 पोर्तुगाल (4) ● ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

- (1) ● जनता आणि शक्ति (2) 0 गरीब आणि मंद (3) 0 धूर्त आणि धोकेबाज
(4) 0 शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन हाय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

- (1) 0 अरिस्टॉटल (2) 0 प्लेटो (3) ● अब्राहम लिंकन (4) 0 जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र. 04- संसदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

- (1) 0 स्वीडन (2) ● इंग्लंड (3) 0 अमेरिका (4) 0 स्वित्झर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

- (1) 0 हुकुमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पाहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

- (1) 0 प्रोटो- डेमोक्रेसी (2) 0 क्रोटो डेमोक्रेसी (3) 0 नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

- (1) 0 हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) 0 डिओडोरल (4) 0 गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

- (1) ● दोन (2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

- (1) ● हे विधान बरोबर आहे (2) 0 हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मराठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

- (1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) 0 अध्यक्षीय लोकशाही (3) ● प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

- (1) ● संसदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकुमशाही

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो ?

- (1) ● लोकशाही (2) 0 हुकुमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहीतापेक्षा पक्षहितस महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्त्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

- (1) 0 हुकुमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15-लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?
(1) सत्तेचे विकेंद्रीकरण (2) मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) कर्तव्याची जाणीव
(4) वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

- (1) संसदीय लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी
(3) पत्यावाहन
(4) लोकशाहीचा आधार

- (अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(क) लोकमान्यता.
(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्वे आहेत.

- (1) वरील मूलतत्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) वरील मूलतत्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) वरील मूलतत्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) 10 डिसेंबर 1948 (2) 10 डिसेंबर 1949 (3) 26 जानेवारी 1949
(4) 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) राजकीय (2) सामाजिक (3) आर्थिक (4) यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क
(3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) 0 सामाजिक लोकशाही (2) ● राजकीय लोकशाही (3) 0 आर्थिक लोकशाही
(4) 0 सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाढ, नक्षलवाद, धर्माचे राजकारण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) 0 राजेशाही (2) 0 सरंजामशाही (3) ● लोकशाही (4) 0 राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्याचे संपुर्ण नाव:- विनास खोडीराम जाधव

वर्ग:- बी.ए.अस. वाय

विषय:- राज्यशास्त्र

एकूण पडलेले गुण:- $\frac{21}{25}$

विकास जाधव पेपर क्र. 02

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER (ii)

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / / 2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- * सूचना
- * सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
- * एका प्रश्नास एक गुण असेल.
- * सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
- * योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
- * एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
- * चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

- (1) 0 इंग्लंड (2) अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 02- भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) कलम 21 (2) 0 कलम 21अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 03- कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे.

- (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्न क्र. 04- जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 21 (2) कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 05- घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्न क्र. 06- भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते.

- (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव
(4) 0 डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्न क्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत.

- (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28
(4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्न क्र. 08- हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत.

- (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक
(3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 09- भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे.

- (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) 0 कलम 18

प्रश्न क्र. 10- भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे.

- (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) 0 संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार
(4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्न क्र. 11- खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही.

- (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) 0 इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 12- भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत.

- (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) 0 सहा

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते.

- (1) 0 अधिकार पुच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिशेध

प्रश्न क्र. 14- भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे .

- (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) 0 प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्न क्र. 15- भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती.

- (1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) 0 स्वर्ण सिंग

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या जुळवा....

(1) समतेचा अधिकार	(अ) कलम 19 ते 22
(2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार	(ब) कलम 25 ते 28
(3) स्वातंत्र्याचा अधिकार	(क) कलम 14 ते 18
(4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार	(ड) कलम 23 ते 24

- (1) 0 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2 (अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) ● 1 (क) 2 (ड) 3 (अ) 4 (ब)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे.

- (1) 0 कलम 14 ते 18
(2) 0 कलम 19 ते 22
(3) 0 कलम 25 ते 28
(4) ● कलम 36 ते 51

प्रश्न क्र. 18- भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो.

- (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 कॅनडा (4) ● आयरलंड

प्रश्न क्र. 19 भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आढळतात.

- (1) 0 सामाजिक (2) 0 आर्थिक (3) 0 राजकीय व गांधीवादी (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 20 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

- (1) ● कलम 44/21(अ) (2) 0 कलम 45/55(ब) (3) 0 कलम 46/45(क)
(4) 0 कलम 47/19(ड)

प्रश्न क्र. 21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क (3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

- (1) 0 कलम 39 (2) ● कलम 40 (3) 0 कलम 42 (4) 0 कलम 44

प्रश्न क्र.23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

(1) ● रशिया (2) ○ अमेरिका (3) ○ इंग्लंड (4) ○ कॅनडा

प्रश्न क्र.24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला.

(1) ● 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) ○ 43 वी घटना दुरुस्ती 1977

(3) ● 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) ○ 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र.25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) ○ 10 (2) ● 11 (3) ○ 12 (4) ○ 13

विद्यार्थ्याचे संपुर्ण नाव:-

विक्रम धोंडिराम जाधव

वर्ग:-

बी. ए. अर्थशास्त्र

विषय:-

राज्यशास्त्र -

3

एकूण गुण:- $\frac{22}{25}$

सामग्री शिवे पेपर क्र. 01

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

22 / 25

Tim - 50' MI

- सूचना + सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
- + एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - + सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - + योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - + एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - + चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दापासून बनला आहे.

- (1) फ्रेंच (2) जर्मन (3) पोर्तुगाल (4) ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

- (1) जनता आणि शक्ती (2) गरीब आणि मंद (3) धूर्त आणि धोकेबाज
(4) शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन हाय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

- (1) अरिस्टॉटल (2) प्लेटो (3) अब्राहम लिंकन (4) जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र.04- संसदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

- (1) स्वीडन (2) इंग्लंड (3) अमेरिका (4) स्वित्झर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

(1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पाहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

(1) ● प्रोटो- डेमोक्रेसी (2) 0 क्रोटो डेमोक्रेसी (3) 0 नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

(1) ● हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) 0 डिओडोरल (4) 0 गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

(1) ● दोन (2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

(1) 0 हे विधान बरोबर आहे (2) 0 हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मराठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

(1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) 0 अध्यक्षीय लोकशाही (3) ● प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

(1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

(1) ● संसदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकूमशाही

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो ?

(1) ● लोकशाही (2) 0 हुकूमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहितापेक्षा पक्षहितास महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्त्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

(1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15- लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?

- (1) 0 सत्तेचे विकेंद्रीकरण (2) 0 मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) 0 कर्तव्याची जाणीव
(4) ● वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

(1) संसदीय लोकशाही	(अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी	(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(3) प्रत्यावाहन	(क) लोकमान्यता.
(4) लोकशाहीचा आधार	(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) ● 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) 0 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) 0 वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) ● वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) 0 पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) 0 दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्त्वे आहेत.

- (1) 0 वरील मूलतत्त्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) 0 स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) ● वरील मूलतत्त्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) 0 वरील मूलतत्त्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) ● 10 डिसेंबर 1948 (2) 0 10 डिसेंबर 1949 (3) 0 26 जानेवारी 1949
(4) 0 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) 0 राजकीय (2) 0 सामाजिक (3) ● आर्थिक (4) 0 यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क
(3) 0 मार्गदर्शक तत्त्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) 0 सामाजिक लोकशाही (2) 0 राजकीय लोकशाही (3) ● आर्थिक लोकशाही
(4) 0 सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाढ, नक्षलवाद, धर्माचे राजकारण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) ● राजेशाही (2) 0 सरंजामशाही (3) 0 लोकशाही (4) 0 राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 संसदीय लोकशाही
(4) ● अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्यांचे संपूर्ण नाव:- रामकृष्णहारी महादु जावरे

वर्ग:- T.Y.B.A

विषय:- राजशास्त्र

एकूण पडलेले गुण:- (27)

Pam

शामकृष्ण आवटे पेपर क्र. 2

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER (ii)

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- सूचना * सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
- * एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - * सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - * योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - * एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - * चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

- (1) 0 इंग्लंड (2) अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 02- भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 21 (2) कलम 21अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 03- कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे.

- (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्न क्र. 04- जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) कलम 21 (2) 0 कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 05- घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्न क्र. 06- भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते.

- (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव
(4) 0 डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्न क्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत.

- (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28
(4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्न क्र. 08- हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत.

- (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक
(3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 09- भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे.

- (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) 0 कलम 18

प्रश्न क्र. 10- भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे.

- (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) 0 संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार
(4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्न क्र. 11- खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही.

- (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) 0 इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 12- भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत.

- (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) 0 सहा

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते.

- (1) 0 अधिकार पुच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिषेध

प्रश्न क्र. 14- भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे.

- (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) 0 प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्न क्र. 15- भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती.

- (1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) 0 स्वर्ण सिंग

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या जुळवा....

(1) समतेचा अधिकार	(अ) कलम 19 ते 22
(2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार	(ब) कलम 25 ते 28
(3) स्वातंत्र्याचा अधिकार	(क) कलम 14 ते 18
(4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार	(ड) कलम 23 ते 24

(1) 0 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)

(2) 0 2 (अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)

(3) 1 (क) 2 (ड) 3 (अ) 4 (ब)

(4) 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे.

(1) 0 कलम 14 ते 18

(2) 0 कलम 19 ते 22

(3) 0 कलम 25 ते 28

(4) 0 कलम 36 ते 51

प्रश्न क्र. 18- भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो.

(1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 कॅनडा (4) 0 आयरलंड

प्रश्न क्र. 19 भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आढळतात.

(1) 0 सामाजिक (2) 0 आर्थिक (3) 0 राजकीय व गांधीवादी (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 20 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

(1) 0 कलम 44/21(अ) (2) 0 कलम 45/55(ब) (3) 0 कलम 46/45(क)

(4) 0 कलम 47/19(ड)

प्रश्न क्र. 21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

(1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क (3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

(1) 0 कलम 39 (2) 0 कलम 40 (3) 0 कलम 42 (4) 0 कलम 44

प्रश्न क्र.23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

(1) रशिया (2) अमेरिका (3) इंग्लंड (4) कॅनडा

प्रश्न क्र.24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला.

(1) 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) 43 वी घटना दुरुस्ती 1977

(3) 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र.25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) 10 (2) 11 (3) 12 (4) 13

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:- डॉ.म.कृष्णाकारी माऊलु भावे

वर्ग:- T.Y.B.A

विषय:- राजशास्त्र

एकूण गुण:- (23)

67

23
25

Peru

रवि राठोड पत्रा ०५.०१

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- सूचना • सर्वे प्रश्न अनिवार्य असतील.
- एका प्रश्नास एक गुण असेल.
- सर्वे प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
- योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
- एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दापासून बनला आहे.

- (1) 0 फ्रेंच (2) 0 जर्मन (3) 0 पोर्तुगाल (4) ● ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

- (1) ● जनता आणि शक्ती (2) 0 गरीब आणि मंद (3) 0 धूर्त आणि धोकेबाज
(4) 0 शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन होय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

- (1) 0 अरिस्टॉटल (2) 0 प्लेटो (3) ● अब्राहम लिंकन (4) 0 जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र.04- संसदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

- (1) 0 स्वीडन (2) ● इंग्लंड (3) 0 अमेरिका (4) 0 स्विझर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

- (1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पाहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

- (1) ● प्रोटो- डेमोक्रेसी (2) 0 क्रोटो डेमोक्रेसी (3) 0 नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

- (1) 0 हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) ● डिओडोरल (4) 0 गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

- (1) ● दोन (2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

- (1) ● हे विधान बरोबर आहे (2) 0 हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मराठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

- (1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) 0 अध्यक्षीय लोकशाही (3) ● प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

- (1) ● संसदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकूमशाही

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो ?

- (1) ● लोकशाही (2) 0 हुकूमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहितापेक्षा पक्षहितास महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

- (1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15-लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?

- (1) 0 सत्तेचे विकेंद्रीकरण (2) 0 मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) 0 कर्तव्याची जाणीव
(4) ● वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

(1) संसदीय लोकशाही	(अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी	(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(3) प्रत्यावाहन	(क) लोकमान्यता.
(4) लोकशाहीचा आधार	(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) ● 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) 0 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) ● वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) 0 वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) 0 पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) 0 दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्त्वे आहेत.

- (1) 0 वरील मूलतत्त्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) 0 स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) ● वरील मूलतत्त्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) 0 वरील मूलतत्त्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) 0 10 डिसेंबर 1948 (2) ● 10 डिसेंबर 1949 (3) 0 26 जानेवारी 1949
(4) 0 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) 0 राजकीय (2) ● सामाजिक (3) 0 आर्थिक (4) 0 यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क
(3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) 0 सामाजिक लोकशाही (2) ● राजकीय लोकशाही (3) 0 आर्थिक लोकशाही
(4) 0 सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाढ, नक्षलवाद, धर्माचे राजकारण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) 0 राजेशाही (2) 0 सरंजामशाही (3) ● लोकशाही (4) 0 राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 संसदीय लोकशाही
(4) ● अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्यांचे संपूर्ण नाव:-

वर्ग:-

विषय:-

राज्यशास्त्र

एकूण पडलेले गुण:-

24
25

कांग
पै

रवि शंकर पेपर ०२

Late RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER (ii)

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

[Signature]
11-11-2024

Date - / /2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- रूचना
- सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
  - एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - योग्य पर्याया समोर वॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

- (1) 0 इंग्लंड (2) ● अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 02- भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 21 (2) ● कलम 21अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 03- कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे.

- (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) ● कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्न क्र.04- जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 05- घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे.

- (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) ● कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्न क्र. 06- भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते.

- (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव
(4) 0 डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्न क्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत.

- (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28
(4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्न क्र. 08- हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत.

- (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक
(3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 09- भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे.

- (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) 0 कलम 18

प्रश्न क्र. 10- भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे.

- (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) 0 संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार
(4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्न क्र. 11- खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही.

- (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) 0 इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 12- भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत.

- (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) 0 सहा

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते.

- (1) 0 अधिकार पुच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिषेध

प्रश्न क्र. 14- भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे .

- (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) 0 प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्न क्र. 15- भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती.

- (1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) 0 स्वर्ण सिंग

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या जुळवा....

- (1) समतेचा अधिकार **क** (अ) कलम 19 ते 22
(2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार **ड** (ब) कलम 25 ते 28
(3) स्वातंत्र्याचा अधिकार **अ** (क) कलम 14 ते 18
(4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार **ब** (ड) कलम 23 ते 24

- (1) 0 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2 (अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) ● 1 (क) 2 (ड) 3 (अ) 4 (ब)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे.

- (1) 0 कलम 14 ते 18
(2) 0 कलम 19 ते 22
(3) 0 कलम 25 ते 28
(4) ● कलम 36 ते 51

प्रश्न क्र. 18- भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो.

- (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 कॅनडा (4) ● आयर्लंड

प्रश्न क्र. 19 भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आढळतात.

- (1) 0 सामाजिक (2) 0 आर्थिक (3) 0 राजकीय व गांधीवादी (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 20 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व रात्रीच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

- (1) ● कलम 44/21(अ) (2) 0 कलम 45/55(ब) (3) 0 कलम 46/45(क)
(4) 0 कलम 47/19(ड)

प्रश्न क्र. 21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क (3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

- (1) 0 कलम 39 (2) ● कलम 40 (3) 0 कलम 42 (4) 0 कलम 44

प्रश्न क्र.23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

(1) ● रशिया (2) 0 अमेरिका (3) 0 इंग्लंड (4) 0 कॅनडा

प्रश्न क्र.24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला.

(1) ● 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) 0 43 वी घटना दुरुस्ती 1977

(3) 0 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) 0 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र.25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) 0 10 (2) ● 11 (3) 0 12 (4) 0 13

विद्यार्थ्याचे संपूर्ण नाव:-

बाठोट रवि सुरेश

वर्ग:-

B.A.S.Y.

विषय:-

राज्यशास्त्र

एकूण गुण:-

$\frac{24}{25}$

बा. बा. र.

पाठ

करण उबाडे पेपर कु.01

✓ Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Marks - 25

Date - / / 2024

Tim - 50 MI

- सूचना * सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
- * एका प्रश्नास एक गुण असेल.
- * सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
- * योग्य पर्याया समोर वॉलपेनने गोल डार्क करावे.
- * एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
- * चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दापासून बनला आहे.

- (1) ● फ्रेंच (2) ○ जर्मन (3) ○ पोर्तुगाल (4) ○ ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

- (1) ● जनता आणि शक्ती (2) ○ गरीब आणि मंद (3) ○ धूर्त आणि धोकेबाज
(4) ○ शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन होय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

- (1) ○ अँरिस्टॉटल (2) ○ प्लेटो (3) ● अब्राहम लिंकन (4) ○ जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र. 04- ससदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

- (1) ○ स्वीडन (2) ● इंग्लंड (3) ○ अमेरिका (4) ○ स्वित्झर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

(1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पाहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

(1) 0 प्रोटो- डेमोक्रेसी(2) 0 क्रोटो डेमोक्रेसी(3) ● नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

(1) 0 हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) 0 डिओडोरल (4) ● गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

(1) ● दोन(2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

(1) ● हे विधान बरोबर आहे (2) ● हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मराठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

(1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) 0 अध्यक्षीय लोकशाही (3) ● प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

(1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

(1) ● संसदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकूमशाही

प्रश्न क्र. 13-कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो?

(1) ● लोकशाही (2) 0 हुकूमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहीतापेक्षा पक्षहितास महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्त्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

(1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15-लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?

- (1) 0 सत्तेचे विकेंद्रीकरण (2) 0 मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) 0 कर्तव्याची जाणीव
(4) ● वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

(1) संसदीय लोकशाही	(अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी	(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(3) प्रत्यावाहन	(क) लोकमान्यता.
(4) लोकशाहीचा आधार	(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) ● 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) 0 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) ● वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) 0 वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) 0 पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) 0 दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्त्वे आहेत.

- (1) 0 वरील मूलतत्त्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) 0 स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) ● वरील मूलतत्त्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) 0 वरील मूलतत्त्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) ● 10 डिसेंबर 1948 (2) 0 10 डिसेंबर 1949 (3) 0 26 जानेवारी 1949
(4) 0 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) 0 राजकीय (2) 0 सामाजिक (3) ● आर्थिक (4) 0 यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क
(3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) 0 सामाजिक लोकशाही (2) ● राजकीय लोकशाही (3) 0 आर्थिक लोकशाही
(4) 0 सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाद, नक्षलवाद, धर्माचे राजकारण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) 0 राजेशाही (2) 0 सरंजामशाही (3) ● लोकशाही (4) 0 राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

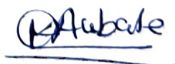
- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 संसदीय लोकशाही
(4) ● अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:-..... करुण आत्माराम उबाळे

वर्ग:-..... B.S.C. F.Y

विषय:-..... राज्यशास्त्र

एकूण पडलेले गुण:- (21)
25

क२०१ उ०बोड पेपर कु००२

Late RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER (ii)

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- सूचना + सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
- एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - योग्य पर्याया समोर वॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

(1) 0 इंग्लंड (2) अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 02- भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे.

(1) 0 कलम 21 (2) कलम 21अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 03- कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे.

(1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्न क्र. 04- जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे.

(1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्न क्र. 05- घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे.

(1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्न क्र. 06- भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते.

- (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव
(4) ● डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्न क्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत.

- (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) ● कलम 25 ते 28
(4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्न क्र. 08- हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत.

- (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक
(3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 09- भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे.

- (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) 0 कलम 18

प्रश्न क्र. 10- भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे.

- (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) ● संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार
(4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्न क्र. 11- खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही.

- (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) ● इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्न क्र. 12- भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत.

- (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) ● सहा

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते.

- (1) 0 अधिकार पुच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिशोध

प्रश्न क्र. 14- भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे .

- (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) ● प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्न क्र. 15- भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती.

- 1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) ● स्वर्ण सिंग

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या जुळवा....

(1) समतेचा अधिकार	(अ) कलम 19 ते 22
(2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार	(ब) कलम 25 ते 28
(3) स्वातंत्र्याचा अधिकार	(क) कलम 14 ते 18
(4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार	(ड) कलम 23 ते 24

(1) 0	1 (ड)	2 (ब)	3 (अ)	4 (क)
(2) 0	2 (अ)	1 (क)	3 (ब)	4 (ड)
(3) ●	1 (क)	2 (ड)	3 (अ)	4 (ब)
(4) 0	4 (ब)	2 (ड)	3 (अ)	1 (क)

प्रश्न क्र. 17- भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे.

(1) 0 कलम 14 ते 18
(2) 0 कलम 19 ते 22
(3) 0 कलम 25 ते 28
(4) ● कलम 36 ते 51

प्रश्न क्र. 18- भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो.

(1) 0 इंग्लंड	(2) 0 अमेरिका	(3) 0 कॅनडा	(4) ● आयर्लंड

प्रश्न क्र. 19 भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आहेत.

(1) 0 सामाजिक	(2) 0 आर्थिक	(3) 0 राजकीय व गांधीवादी	(4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 20 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व शिकण्याच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

(1) ● कलम 44/21(अ)	(2) 0 कलम 45/55(ब)	(3) 0 कलम 46/45(क)
(4) 0 कलम 47/19(ड)		

प्रश्न क्र. 21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

(1) 0 उद्देशपत्रिका	(2) 0 मूलभूत हक्क	(3) 0 मार्गदर्शक तत्वे	(4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

(1) 0 कलम 39	(2) ● कलम 40	(3) 0 कलम 42	(4) 0 कलम 44

प्रश्न क्र.23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे.

(1) ● रशिया (2) 0 अमेरिका (3) 0 इंग्लंड (4) 0 कॅनडा

प्रश्न क्र.24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला.

(1) 0 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) 0 43 वी घटना दुरुस्ती 1977
(3) 0 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) 0 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र.25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) 0 10 (2) ● 11 (3) 0 12 (4) 0 13

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:-

करुण आत्माराम बुवाळे

वर्ग:- BSC. FY

विषय:- राज्यशास्त्र

RAUBALE

एकूण गुण:- $\frac{21}{25}$

ch. 7. 2011

कु. भार्यना शरुड पत्र ५.०१

Late **RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH**

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

२२
२५

Date - / /2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

- सूचना + सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
- + एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - * सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - * योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - + एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - * चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दापासून बनला आहे.

(1) 0 फ्रेंच (2) 0 जर्मन (3) 0 पोर्तुगाल (4) ● ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

(1) ● जनता आणि शक्ति (2) 0 गरीब आणि मंद (3) 0 धूर्त आणि धोकेबाज
(4) 0 शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन होय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

(1) 0 अँरिस्टॉटल (2) 0 प्लेटो (3) ● अब्राहम लिंकन (4) 0 जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र. 04- संसदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

(1) 0 स्वीडन (2) ● इंग्लंड (3) 0 अमेरिका (4) 0 स्वित्झर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

- (1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पाहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

- (1) 0 पोटो- डेमोक्रेसी (2) 0 क्रोटो डेमोक्रेसी (3) ● नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

- (1) 0 हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) 0 डिओडोरल (4) ● गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

- (1) ● दोन (2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

- (1) ● हे विधान बरोबर आहे (2) 0 हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मराठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

- (1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) ● अध्यक्षीय लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

- (1) ● ससदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकूमशाही

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो ?

- (1) ● लोकशाही (2) 0 हुकूमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहीतापेक्षा पक्षहितास महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्त्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

- (1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15-लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?

- (1) 0 सत्तेचे विकेंद्रीकरण (2) 0 मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) 0 कर्तव्याची जाणीव
(4) ● वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

(1) संसदीय लोकशाही	(अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी	(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(3) प्रत्यावाहन	(क) लोकमान्यता.
(4) लोकशाहीचा आधार	(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) ● 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) 0 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) ● वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) 0 वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) 0 पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) 0 दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्वे आहेत.

- (1) 0 वरील मूलतत्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) 0 स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) ● वरील मूलतत्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) 0 वरील मूलतत्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) ● 10 डिसेंबर 1948 (2) 0 10 डिसेंबर 1949 (3) 0 26 जानेवारी 1949
(4) 0 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) 0 राजकीय (2) 0 सामाजिक (3) ● आर्थिक (4) 0 यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क
(3) 0 मार्गदर्शक तत्त्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) 0 सामाजिक लोकशाही (2) ● राजकीय लोकशाही (3) 0 आर्थिक लोकशाही
(4) 0 सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाद, नक्षलवाद, धर्माचे राजकारण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) 0 राजेशाही (2) 0 सरंजामशाही (3) ● लोकशाही (4) 0 राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) ● संसदीय लोकशाही
(4) 0 अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 संसदीय लोकशाही
(4) ● अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:- शोउ अर्यना गोरख

वर्ग:- B. A. T. 1

विषय:- राज्यशास्त्र

एकूण पडलेले गुण:- (22)

A. G. Ghorak

अर्पण 21/02 पेपल क्र. 02

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE
SONPETH CERTIFICATE COURSE QUESTION
PAPER (ii) **SUBJECT-Political Science** CERTIFICATE COURSE
NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in
Indian Constitution

Date - 16 / 02 / 2024

Tim - 50 MI

Marks - 25

सूचना *सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.

*एका प्रश्नास एक गुण असेल.

*सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.

*योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.

*एकापेक्षा जास्त गोललाडार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.

*चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्नक्र. 01-भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे. (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्नक्र. 02-भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 21 अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्नक्र. 03-कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे. (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्नक्र. 04-जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्नक्र. 05-घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्नक्र. 06-भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते. (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव (4) 0 डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्नक्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत. (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28 (4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्नक्र. 08-हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत. (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक (3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 09-भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे. (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) 0 कलम 18

प्रश्नक्र. 10-भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे. (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) 0 संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार (4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्नक्र. 11-खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही. (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) 0 इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्नक्र. 12-भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत. (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) 0 सहा

प्रश्नक्र. 13-कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते. (1) 0 अधिकार पृच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिशेध

प्रश्नक्र. 14-भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे. (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) 0 प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्नक्र. 15-भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती. (1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) 0 स्वर्ण सिंग

प्रश्नक्र. 16-योग्य जोड्या जुळवा. ... (1) समतेचा अधिकार (अ) कलम 19 ते

22 (2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार (ब) कलम 25 ते 28 (3) स्वातंत्र्याचा अधिकार (क) कलम 14 ते 18 (4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार (ड) कलम 23 ते 24

(1) 01 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क) 2 (2) 02 (अ) 1

(क) 3 (ब) 4 (ड) 3 (3) 01 (क) 2 (ड) 3 (अ) 4 (ब) 4 (4) 04 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्नक्र. 17-भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे. (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28 (4) 0 कलम 36 ते 51

प्रश्नक्र. 18-भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो. (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 कॅनडा (4) 0 आयरलंड

प्रश्नक्र. 19-भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आढळतात. (1) 0 सामाजिक (2) 0 आर्थिक (3) 0 राजकीय गांधीवादी (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 20-कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. (1) 0 कलम 44/21 (अ) (2) 0 कलम 45/55 (ब) (3) 0 कलम 46/45 (क) (4) 0 कलम 47/19 (ड)

प्रश्नक्र. 21-भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते. (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क (3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. (1) 0 कलम 39 (2) 0 कलम 40 (3) 0 कलम 42 (4) 0 कलम

44 प्रश्न क्र. 23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे. (1) 0 रशिया (2) 0 अमेरिका (3) 0 इंग्लंड (4) 0 कॅनडा

प्रश्न क्र. 24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला. (1) 0 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) 0 43 वी घटना दुरुस्ती 1977 (3) 0 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) 0 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र. 25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) 0 10 (2) 0 11 (3) 0 12 (4) 0 13

विद्यार्थ्यांचे संपूर्ण नाव:-

..... 21613 अर्चना जोरख

वर्ग:-

..... B. A. T. 1

विषय:-

..... राज्याशास्त्र

..... 23

एकूण गुण:- (23)

..... Aedhane

नाशयण कोसठे पेपर क्र. ०१

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE SONPETH

CERTIFICATE COURSE QUESTION PAPER

SUBJECT-Political Science

CERTIFICATE COURSE NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - / /2024

Marks - 25

24
25 Tim - 50 MI

- सूचना
- सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.
  - एका प्रश्नास एक गुण असेल.
  - सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.
  - योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.
  - एकापेक्षा जास्त गोलला डार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.
  - चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्न क्र. 01- इंग्रजी भाषेतील democracy हा शब्द कोणत्या भाषेतील Demos आणि kratia या शब्दांपासून बनला आहे.

- (1) 0 फ्रेंच (2) 0 जर्मन (3) 0 पोर्तुगाल (4) ● ग्रीक

प्रश्न क्र. 02- Demos आणि Kratia या दोन्ही शब्दांचा क्रमशः अर्थ खालील प्रमाणे होतो.

- (1) ● जनता आणि शक्ती (2) 0 गरीब आणि मंद (3) 0 धूर्त आणि धोकेबाज
(4) 0 शक्तिमान आणि बुद्धिमान

प्रश्न क्र. 03- लोकांचे लोकांनी आणि लोकांकरिता चालवलेले शासन म्हणजे लोकशाही शासन होय ही व्याख्या कोणत्या विचारवंताने केली आहे.

- (1) 0 अरिस्टॉटल (2) 0 प्लेटो (3) ● अब्राहम लिंकन (4) 0 जॉन अब्राहम.

प्रश्न क्र. 04- संसदीय लोकशाहीची जननी कोणत्या देशास संबोधले जाते.

- (1) 0 स्वीडन (2) ● इंग्लंड (3) 0 अमेरिका (4) 0 स्वित्झर्लंड.

प्रश्न क्र. 05- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय या संकल्पना कोणत्या शासन व्यवस्थेत आढळून येतात.

(1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 लष्कर शाही (4) 0 अध्यक्षीय शासन

प्रश्न क्र. 06- मानववंशशास्त्रज्ञांनी लोकशाही व्यवस्थेतील मनुष्याच्या शिकारी अवस्थेत पाहिलेल्या तत्वास कोणती संज्ञा दिली.

(1) ● प्रोटो- डेमोक्रेसी (2) ● क्रोटो डेमोक्रेसी (3) 0 नाटो डेमोक्रेसी (4) 0 डायरेक्ट डेमोक्रेसी

प्रश्न क्र. 07- भारतात इ.स. पूर्व सहावे ते चौथ्या शतकाच्या दरम्यान लोकशाही अस्तित्वात होती असा उल्लेख कोणत्या ग्रीक इतिहासकाराने केला आहे.

(1) ● हेरोडोटस (2) 0 आर्नेस्ट बार्कर (3) 0 डिओडोरल (4) 0 गौतम बुद्ध

प्रश्न क्र. 08- लोकशाहीचे प्रमुख किती प्रकार आहेत.

(1) ● दोन (2) 0 चार (3) 0 सहा (4) 0 आठ

प्रश्न क्र. 09- प्रत्यक्ष लोकशाही हा शासन प्रकार प्राचीन ग्रीक नगर राज्यात (City States) प्रचलित होता.

(1) ● हे विधान बरोबर आहे (2) 0 हे विधान चूक आहे (3) 0 इंग्रजी अनुवाद चूक आहे (4) 0 मराठी अनुवाद बरोबर नाही.

प्रश्न क्र. 10- प्रत्यावहन (Recall) हे महत्त्वपूर्ण साधन कोणत्या लोकशाहीचे आहे.

(1) 0 प्रतिनिधी लोकशाही (2) 0 अध्यक्षीय लोकशाही (3) ● प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही

प्रश्न क्र. 11- सत्ता विभाजन, निश्चित कार्यकाल, कार्यकारी प्रमुख खरा सत्ताधारी, मंत्रिमंडळाची नियुक्ती ही कोणत्या लोकशाहीची प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत.

(1) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (2) 0 अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) 0 अध्यक्ष लोकशाही (4) ● प्रतिनिधिक लोकशाही.

प्रश्न क्र. 12- सामूहिक जबाबदारी हे कोणत्या लोकशाहीचे प्रमुख वैशिष्ट्य...

(1) ● संसदीय लोकशाही (2) 0 अध्यक्ष हे लोकशाही (3) 0 प्रत्यक्ष लोकशाही (4) 0 हुकूमशाही

प्रश्न क्र. 13- कोणत्या शासन व्यवस्थेत शांततेच्या मार्गाने बदल होतो ?

(1) ● लोकशाही (2) 0 हुकूमशाही (3) 0 लष्करशाही (4) 0 राजेशाही

प्रश्न क्र. 14- अज्ञानी लोकांचे शासन, भांडवलदारांचे प्राबल्य, संख्येला महत्त्व, राष्ट्रहीतापेक्षा पक्षहितास महत्त्व, भ्रष्टाचार, तत्त्व आणि व्यवहार यामध्ये तफावत. हे दोष कोणत्या शासन व्यवस्थेतील आहेत.

(1) 0 हुकूमशाही (2) ● लोकशाही (3) 0 राजेशाही (4) 0 लष्करी सत्ता.

प्रश्न क्र. 15-लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी खालीलपैकी कोणते घटक आधारभूत मानले जातात ?
(1) 0 सत्तेचे विकेंद्रीकरण (2) 0 मूलभूत हक्कांचे संरक्षण (3) 0 कर्तव्याची जाणीव
(4) ● वरील सर्व

प्रश्न क्र. 16- योग्य जोड्या लावा सामूहिक जबाबदारी

(1) संसदीय लोकशाही	(अ) प्रत्यक्ष लोकशाही
(2) निश्चित कालावधी	(ब) अध्यक्षीय लोकशाही
(3) प्रत्यावाहन	(क) लोकमान्यता.
(4) लोकशाहीचा आधार	(ड) जबाबदार शासन पद्धती

- (1) ● 1 (ड) 2 (ब) 3 (अ) 4 (क)
(2) 0 2(अ) 1 (क) 3 (ब) 4 (ड)
(3) 0 1 (ब) 2 (अ) 3 (ड) 4 (क)
(4) 0 4 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्न क्र. 17- लोकशाहीत व्यक्ती पूजेला स्थान नसते. लोकशाही मतपत्रिकेवर चालते.

- (1) 0 वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहे.
(2) 0 वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) ● पहिले विधान बरोबर आहे.
(4) 0 दुसरे विधान चूक आहे.

प्रश्न क्र. 18- स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व, न्याय ही सामाजिक लोकशाहीची मूलतत्वे आहेत.

- (1) 0 वरील मूलतत्वे लोकशाहीची नाहीत
(2) 0 स्वातंत्र्य समता यांचा परस्पर काही संबंध नाही
(3) ● वरील मूलतत्वे लोकशाहीची आहेत.
(4) 0 वरील मूलतत्वे हुकूमशाहीत आढळतात.

प्रश्न क्र. 19 युनोच्या आमसभेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा केव्हा स्वीकृत केला.

- (1) ● 10 डिसेंबर 1948 (2) 0 10 डिसेंबर 1949 (3) 0 26 जानेवारी 1949
(4) 0 26 जानेवारी 1950

प्रश्न क्र. 20 लोकशाही, भांडवलशाही किंवा उदारमतवादी राजकीय व्यवस्थेत सामाजिक न्यायाच्या प्रस्थापनेसाठी कोणत्या क्षेत्रात हस्तक्षेप केला जातो.

- (1) 0 राजकीय (2) 0 सामाजिक (3) ● आर्थिक (4) 0 यापैकी नाही

प्रश्न क्र.21 भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते.

- (1) उद्देशपत्रिका (2) मूलभूत हक्क
(3) मार्गदर्शक तत्त्वे (4) वरीलपैकी सर्व

प्रश्न क्र.22 प्रतिनिधी शासन, नागरिकांचे विस्तारित सहभागीत्व, नागरिकांना व्यापक प्रमाणात स्वातंत्र्य, कायदा निर्मिती व प्रक्रिया पारदर्शित्व या चार घटकांचा समावेश कोणत्या लोकशाहीत आढळतो ?

- (1) सामाजिक लोकशाही (2) राजकीय लोकशाही (3) आर्थिक लोकशाही
(4) सांस्कृतिक लोकशाही

प्रश्न क्र.23 राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण, भाषावाद, प्रादेशिक वाद, जातिवाद, लोकसंख्या वाढ, नक्षलवाद, धर्माचे राजकारण, भ्रष्टाचार, प्रसार माध्यमांचा गैरवापर हे प्रमुख आव्हाने कोणत्या शासन व्यवस्थेसमोरील आहेत ?

- (1) राजेशाही (2) सरंजामशाही (3) लोकशाही (4) राजतंत्र

प्रश्न क्र.24 भारतात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) प्रत्यक्ष लोकशाही (2) अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) संसदीय लोकशाही
(4) अध्यक्षीय लोकशाही

प्रश्न क्र.25 अमेरिका या देशात कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही आहे ?

- (1) प्रत्यक्ष लोकशाही (2) अप्रत्यक्ष लोकशाही (3) संसदीय लोकशाही
(4) अध्यक्ष लोकशाही.

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:- जयरायण सुधाकर बोशले
वर्ग:- B.A. T.Y.
विषय:- Political Science

STK

एकूण पडलेले गुण:-

24
25

DRB

नारायण भोसले पेपर क्र. 02

Late- RAMESH WARPUDKAR (ACS) COLLEGE
SONPETH
CERTIFICATE COURSE QUESTION
PAPER (ii) SUBJECT-Political Science CERTIFICATE COURSE

NAME - Provision of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution

Date - 16/02/2024

Marks - 25

Tim - 50 MI

सूचना *सर्व प्रश्न अनिवार्य असतील.

*एका प्रश्नास एक गुण असेल.

*सर्व प्रश्न बहुपर्यायी असतील यातील योग्य पर्याय निवडावा.

*योग्य पर्याया समोर बॉलपेनने गोल डार्क करावे.

*एकापेक्षा जास्त गोललाडार्क केल्यास प्रश्न चूक धरण्यात येईल.

*चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कापले जाणार नाहीत.

प्रश्नक्र. 01-भारतीय संविधानातील मूलभूत अधिकार संबंधित कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचे अनुकरण करण्यात आले आहे. (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 रशिया (4) 0 फ्रान्स

प्रश्नक्र. 02-भारतीय घटनेतील कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार सर्वांना शिक्षणाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 21 अ (3) 0 कलम 22 (4) 0 कलम 23

प्रश्नक्र. 03-कोणत्या मूलभूत अधिकारास भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हटले आहे. (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 35

प्रश्नक्र. 04-जीवन जगण्याचा अधिकार कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 21 (2) 0 कलम 22 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 23

प्रश्नक्र. 05-घटनात्मक उपाय योजनेचा अधिकार कोणत्या कलमानुसार प्राप्त झालेला आहे. (1) 0 कलम 30 (2) 0 कलम 31 (3) 0 कलम 32 (4) 0 कलम 33

प्रश्नक्र. 06-भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार कोणास म्हटले जाते. (1) 0 पंडित नेहरू (2) 0 डॉ. राजेंद्र प्रसाद (3) 0 बी. एन. राव (4) 0 डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्रश्नक्र. 07- नागरिकांचे धार्मिक स्वातंत्र्यासंबंधीचे अधिकार घटनेतील कोणत्या कलमांमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत. (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28 (4) 0 कलम 29 ते 30

प्रश्नक्र. 08-हेबीअस कॉर्पस, परमादेश, अधिकार पुच्छा, प्रतिषेध, उत्प्रेषण हे काय आहेत. (1) 0 घटनात्मक उपाय योजनेचे अधिकार (2) 0 मूलभूत अधिकारांचे संरक्षक (3) 0 राज्यघटनेचा आत्मा (4) 0 वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 09-भारतातील पदव्या किंवा किताब घटनेतील कोणत्या कलमानुसार ही प्रथा नष्ट करण्यात आली आहे. (1) 0 कलम 14 (2) 0 कलम 15 (3) 0 कलम 16 (4) ● कलम 18

प्रश्नक्र. 10-भारतीय राज्यघटनेतील कोणता मूलभूत अधिकार कमी करण्यात आलेला आहे. (1) 0 जीवन जगण्याचा अधिकार (2) ● संपत्तीचा अधिकार (3) 0 धर्माचा अधिकार (4) 0 अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार

प्रश्नक्र. 11-खालीलपैकी कोणत्या राज्यघटनेत मूलभूत अधिकारांचा समावेश नाही. (1) 0 अमेरिका (2) 0 भारत (3) ● इंग्लंड (4) 0 फ्रान्स

प्रश्नक्र. 12-भारतीय नागरिकांना किती प्रकारचे मूलभूत अधिकार प्राप्त झालेले आहेत. (1) 0 तीन (2) 0 चार (3) 0 पाच (4) ● सहा

प्रश्नक्र. 13-कोणत्या मूलभूत अधिकारानुसार नागरिकास अटक झाल्यापासून 24 तासांच्या आत न्यायालयासमोर हजर करणे सरकारवर बंधनकारक असते. (1) ● अधिकार पृच्छा (2) 0 परमादेश (3) 0 हेबीअस कॉर्पस (4) 0 प्रतिशोध

प्रश्नक्र. 14-भारतीय संविधानात मूलभूत अधिकारांचा समावेश कोणत्या प्रकरणात करण्यात आला आहे. (1) 0 प्रकरण पहिले (2) 0 प्रकरण दुसरे (3) ● प्रकरण तिसरे (4) 0 प्रकरण चौथे.

प्रश्नक्र. 15-भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यासंबंधी कोणती समिती नेमण्यात आली होती. 1) 0 न्यायमूर्ती चंद्रचूड (2) 0 व्ही. एन. राव (3) 0 सरदार पटेल (4) ● स्वर्ण सिंग

प्रश्नक्र. 16-योग्य जोड्या जुळवा.... (1) समतेचा अधिकार (अ) कलम 19 ते 22 (2) शोषणाविरुद्धचा अधिकार (ब) कलम 25 ते 28 (3) स्वातंत्र्याचा अधिकार (क) कलम 14 ते 18 (4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार (ड) कलम 23 ते 24

(1) 01 (ड) 2(ब)3 (अ)4 (क) (2) 02 (अ) 1

(क) 3 (ब) 4 (ड) (3) 01 (क) 2 (ड) 3 (अ) 4 (ब) (4) 04 (ब) 2 (ड) 3 (अ) 1 (क)

प्रश्नक्र. 17-भारतीय संविधानात मार्गदर्शक तत्वांचा समावेश कोणत्या कलमांमध्ये करण्यात आलेला आहे. (1) 0 कलम 14 ते 18 (2) 0 कलम 19 ते 22 (3) 0 कलम 25 ते 28 (4) ● कलम 36 ते 51

प्रश्नक्र. 18-भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वावर कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेचा प्रभाव आढळून येतो. (1) 0 इंग्लंड (2) 0 अमेरिका (3) 0 कॅनडा (4) ● आयरलंड

प्रश्नक्र. 19-भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपाची आढळतात. (1) 0 सामाजिक (2) 0 आर्थिक (3) 0 राजकीय व गांधीवादी (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 20-कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार भारतात समान नागरी कायदा आणि मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. (1) ● कलम 44/21 (अ) (2) 0 कलम 45/55 (ब) (3) 0 कलम 46/45 (क) (4) 0 कलम 47/19 (ड)

प्रश्नक्र. 21-भारतीय संविधानात कोणत्या माध्यमातून सामाजिक लोकशाही व्यक्त झालेली आढळते. (1) 0 उद्देशपत्रिका (2) 0 मूलभूत हक्क (3) 0 मार्गदर्शक तत्वे (4) ● वरीलपैकी सर्व

प्रश्नक्र. 22 कोणत्या मार्गदर्शक तत्वानुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना करण्यात यावी असे मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. (1) 0 कलम 39 (2) 0 कलम 40 (3) 0 कलम 42 (4) 0 कलम 44

प्रश्नक्र. 23 भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्य संदर्भात कोणत्या देशाचे अनुकरण करण्यात आले आहे. (1) 0 रशिया (2) 0 अमेरिका (3) 0 इंग्लंड (4) 0 कॅनडा

प्रश्न क्र. 24 भारतीय संविधानात मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश कोणत्या वर्षी करण्यात आला. (1) 0 42 वी घटना दुरुस्ती 1976 (2) 0 43 वी घटना दुरुस्ती 1977 (3) 0 44 वी घटना दुरुस्ती 1978 (4) 0 45 वी घटना दुरुस्ती 1979.

प्रश्न क्र. 25 भारतीय संविधानात एकूण किती मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आला आहे. (1) 0 10 (2) 0 11 (3) 0 12 (4) 0 13

विद्यार्थ्यांचे संपुर्ण नाव:- जाशयण सुधाकर ओस्ले

वर्ग:- बी. ए. टी. वाय.

विषय:- राज्यशास्त्र

एकूण गुण:- ( )

24

25

03-11-15

ASB